

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2023. gada 24. aprīlī
(OR. en)

8610/23

COAFR 145
CFSP/PESC 614
DEVGEN 77
COHOM 95
COHAFA 46

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs: Padomes Ģenerālsekretariāts

Saņēmējs: delegācijas

Temats: Etiopija

– Padomes secinājumi (2023. gada 24. aprīlis)

Pielikumā pievienoti Padomes secinājumi par Etiopiju, kas apstiprināti Padomes 3944. sanāksmē 2023. gada 24. aprīlī.

Etiopija

Padomes secinājumi

1. Etiopija Eiropas Savienībai ir svarīga stratēģiskā partnere Āfrikas raga un Sarkanās jūras reģionā un plašāk Āfrikas kontinentā. ES atzinīgi novērtē ilgo ciešo sadarbību un dialogu ar Etiopijas valdību plašā jautājumu klāstā. Atrisinoties konfliktam Etiopijas ziemeļos, ES cer, ka normalizēsies attiecības ar Etiopiju, un ir gatava to atbalstīt virzībā uz ilgstošu mieru.
2. ES atkārtoti pauž pilnīgu atbalstu Nolīgumam par ilgstošu mieru ar pilnīgu karadarbības izbeigšanu (*CoHA*), kurš 2022. gada 2. novembrī tika noslēgts starp Etiopijas valdību un Tigras Tautas atbrīvošanas fronti (*TPLF*). ES atzinīgi vērtē nepārtraukto apņemšanos, ko izrādījušas abas puses, un pauž gandarījumu par ievērojamo progresu *CoHA* īstenošanā, īpaši apšaudes apslāpēšanas ziņā, par to, ka tiek sekmēta labāka piekļuve humānajai palīdzībai, ka atbrūošanās, demobilizācijas un reintegrācijas (ADR) jautājumu risināšanai ir izveidota Nacionālās rehabilitācijas komisija, ka ir nodibināta Āfrikas Savienības Uzraudzības pārbaudes un atbilstības misija (*AU MVCM*), ka *TPLF* ir svītrotā no teroristu organizāciju saraksta, ka ir panākts progress sabiedrisko pakalpojumu atjaunošanā un ir iecelta pagaidu pārvalde Tigrajā, kā arī par to, ka tiek izstrādāta valsts politika pārejas tiesiskuma jomā.

3. Pilnīga karadarbības pārtraukšana, netraucēta piekļuve humānajai palīdzībai un saukšana pie atbildības par cilvēktiesību pārkāpumiem un aizskārumiem ir *CoHA* pamatelementi. Tās arī ir bijušas un joprojām ir ES galvenās prioritātes. Ja nerimtīgi turpināsies *CoHA* īstenošana, ES pakāpeniski atgriezīsies pie pilnīgas un pastiprinātas Stratēģiskās attiecību veidošanas ¹ ar Etiopiju. ES cer visos attiecīgajos līmeņos atjaunot politisko dialogu ar Etiopijas valdību un atsākt nozaru dialogus. Tiešāka un regulārāka attiecību veidošana un sadarbība ļaus veidot stingrāku partnerību.
4. ES ir gatava atsākt savu regulāro daudzgadu indikatīvo programmu (DIP), lai palīdzētu turpināt virzību uz mierīgas konfliktu risināšanas, izlīguma, stabilizācijas un atjaunošanas un makroekonomikas stabilitātes nostiprināšanu visā Etiopijā. Tā arī ļoti mudina starptautiskās finanšu iestādes palīdzēt Etiopijas valdībai novērst kritisko ekonomisko situāciju valstī ar ekonomikas reformu programmas īstenošanu, un mudina kreditorvalstis strādāt pie tā, lai ar Kopīgo sistēmu ātri pabeigtu parāda pārstrukturēšanas procesu.

¹ *Kopīga deklarācija par ES un Etiopijas stratēģisko attiecību veidošanu*, ko 2016. gada 14. jūnijā parakstīja Etiopijas premjerministrs un Eiropas Komisijas priekšsēdētājs.

5. Atbildība un pārejas tiesiskums ir ilgstoša miera un izlīguma pamats. ES pauž gandarījumu par Zaļo grāmatu par pārejas tiesiskumu ² un mudina Etiopijas valdību turpināt veikt konkrētus pasākumus tajā izklāstīto iespēju īstenošanā, ievērojot starptautiskās cilvēktiesību normas un standartus un izmantojot kāda starptautiska komponenta atbalstu, piemēram, Apvienoto Nāciju Organizācijas Augstā cilvēktiesību komisāra biroja (*OHCHR*) atbalstu. Gan steidzami, gan būtiski ir neatkarīgi, pārredzami un objektīvi izmeklēt visus cilvēktiesību pārkāpumus un aizskārumus, kā arī starptautisko humanitāro tiesību un starptautisko bēgļu tiesību pārkāpumus, ko var būt izdarījušas visas puses. Konkrētāk, ES pauž nožēlu par šausminošajiem ar konfliktiem saistītas seksuālas un ar dzimumu saistītas vardarbības apmēriem. Prioritārā kārtā ES uzsver, cik svarīgi ir nodrošināt, lai tūlīt tiktu sāktas tiesas procedūras vissteidzamākajās lietās un lai turpmākai kriminālvajāšanai tiktu saglabāti pierādījumi. Tā apsveicami vērtē un ir gatava atbalstīt esošo sadarbību starp Etiopijas Cilvēktiesību komisiju (*EHRC*) un *OHCHR* un attiecīgā gadījumā ar citām attiecīgajām struktūrām. ES aicina *TPLF* un Tigras pagaidu pārvaldi atklāti un aktīvi sadarboties ar visām attiecīgajām ieinteresētajām personām. Tā cer uz galīgo ziņojumu, ko Starptautiskā cilvēktiesību ekspertu komisija Etiopijas jautājumos (*ICHREE*) iesniegs Cilvēktiesību padomes 54. sesijā Ženēvā. Visbeidzot, ES ir gatava atbalstīt pārejas tiesiskuma un pārskatatbildības panākšanas procesu.
6. ES pauž solidaritāti Etiopijas iedzīvotājiem, upuriem un viņu ģimenēm, kuri cietuši no smagajām humanitārajām, ekonomiskajām un sociālajām sekām, ko radījis konflikts Etiopijas ziemeļos. ES pauž gandarījumu par to, ka nesen ir uzlabojusies humānās palīdzības piekļuve lielākajai daļai no konfliktu skartām teritorijām Etiopijas ziemeļos. Tomēr ir pienācīgi un ļoti koordinēti jāreaģē uz plaši izplatītajām humanitārajām vajadzībām, tostarp citās valsts daļās, kuras skāris liels sausums un citas krīzes. Palielināt, sniegt un finansēt palīdzību tiem, kam tā ir vajadzīga, tostarp tiem, kas atrodas grūti sasniedzamos apgabalos, joprojām ir steidzama un neatliekama prioritāte. ES turpinās atbalstīt humānās palīdzības piegādi un finansēšanu. Būtiski ir turpināt centienus nodrošināt labvēlīgu vidi drošai humānās palīdzības darbinieku darbībai.

² [Ethiopia Policy Options for Transitional Justice](#) (Etiopijas politikas iespējas pārejas tiesiskuma jomā), kas apspriešanai ar ieinteresētajām personām tika iesniegtas 2023. gada janvārī.

7. Vispārēja Etiopijas stabilitāte, suverenitāte un teritoriālā integritāte, kā arī mierīga attīstība ir ļoti svarīga valstij, reģionam un ES. Ilgstoša miera nodrošināšanas nolūkā ES pauž gandarījumu par vienošanos izvest ārvalstu spēkus no Etiopijas teritorijas. ES cerīgi raugās uz Valsts rehabilitācijas komisijas izveidi un ir gatava piedāvāt savas speciālās zināšanas un atbalstu iekļaujošam un pārredzamam ADR procesam. ES ir arī gatava palīdzēt ĀS paplašināt un konsolidēt *MVCM*.
8. ES pauž gandarījumu par papildu centieniem ātri nodrošināt jūtamas miera priekšrocības visiem skartajiem iedzīvotājiem, ieskaitot iekļaujošu, ticamu, brīvu un godīgu reģionālo vēlēšanas organizēšanu Tigrajā ar mērķi izveidot reģionālu valdību, kas sāks darbu pēc pagaidu pārvaldes laika.
9. ES pauž nopietnas bažas par saspīlējuma eskalāciju, par ziņojumiem, ka notiek cilvēktiesību pārkāpumi un aizskārumi un vardarbība dažādās valsts daļās, tostarp Oromijā un Amharā. ES mudina steidzami mazināt saspīlējumu un veidot dialogu, lai ar politiskiem un demokrātiskiem līdzekļiem panāktu ilgstošu mieru un stabilitāti. ES mudina Etiopijas valdību turpināt darbu, lai panāktu pārredzamu, iekļaujošu, visaptverošu un uz cilvēkiem vērstu valsts dialoga procesu. ES atbalsta to, ka tiek radīti apstākļi, lai it īpaši ar vārda brīvības, plašsaziņas līdzekļu brīvības un pilsoniskās sabiedrības palīdzību nodrošinātu pilnīgu, efektīvu un jēgpilnu visu galveno ieinteresēto personu, tostarp sieviešu un jauniešu, līdzdalību.
10. ES atkārtoti apstiprina savus solījumus, ko tā devusi ES stratēģijā attiecībā uz Āfrikas ragu (2021), un atzīst Etiopijas stratēģisko nozīmi miera, drošības un ekonomiskās integrācijas jautājumos Āfrikas raga un Sarkanās jūras reģionā. Tā kā globālās problēmas pastiprinās – vai nu saistībā ar ANO Statūtu principu ievērošanu, vai arī multilaterālisma veicināšanu, klimata pārmaiņām, vides degradāciju, ekonomikas atveseļošanu, ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanu un enerģētikas un pārtikas nodrošinājuma krīzēm, uz tām ir jāreaģē ar sadarbību un koordinēti. Šajā sakarībā ES uzsvaru liek uz iespējām, ko sniedz ES stratēģija "*Global Gateway*" un Āfrikas raga iniciatīva kā līdzekļi, ar ko atbalsta gudru un ilgtspējīgu zaļo un digitālo pārkārtošanos, savienojamību un ekonomikas izaugsmi savstarpējam labumam un patiesas partnerības garā.

11. ES mudina turpināt koordinēti atbalstīt visus starptautiskos miera procesa partnerus. ES, arī iesaistot ES īpašo pārstāvi Āfrikas ragā un kopā ar savām dalībvalstīm, turpinās uzturēt ciešus kontaktus ar Etiopijas valdību un līdzīgi domājošiem reģionālajiem un starptautiskajiem partneriem, lai nodrošinātu vienotu pieeju ilgstoša miera atbalstam Etiopijā.
-